

บทที่ 1

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์มีทรัพยากรประมงที่มีศักยภาพการผลิตมากกว่า 2 ล้านตันต่อปี แต่ในปัจจุบันทรัพยากรอาหารทางการประมงเริ่มมีผลผลิตน้อยลง เป็นผลมาจากการพัฒนาประสิทธิภาพของเครื่องมือทำการประมงมลพิษทางน้ำจากอุตสาหกรรม และพื้นที่ในการทำการประมงมีจำกัด ทำให้ปริมาณและคุณภาพสัตว์น้ำลดลง จึงจำเป็นต้องเพิ่มพูนปริมาณแหล่งโปรตีนจากสัตว์น้ำที่มีคุณภาพสูง เพื่อตอบสนองความต้องการของพลเมืองที่เพิ่มขึ้น กองเพาะเลี้ยงชายฝั่งของกรมประมงมีการค้นคว้าและทดลองเลี้ยงปลาน้ำกร่อยหลายชนิดที่สำคัญและมีค่าทางเศรษฐกิจ ปัจจุบันปลาน้ำกร่อยที่นิยมเลี้ยงมีอยู่ 3 ชนิด คือ ปลากะพงขาว ปลากะรัง และปลากะพงแดง (กรมประมง, 2536)

ปลากะพงแดง (*Lutjanus argentimaculatus*) เป็นปลากินเนื้อมีรูปร่างและลำตัวแบนพบชุกชุมในบริเวณชายฝั่งทางอ่าวไทย และชายฝั่งมหาสมุทรอินเดีย (พูนสิน พานิชสุข และสุพจน์ จีงแย้มปิ่น, 2520) เป็นปลาทะเลที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและนิยมบริโภคกันอย่างแพร่หลาย แต่ปริมาณที่จับได้จากธรรมชาติยังมีน้อย ปริมาณไม่แน่นอนแต่ตลาดมีความต้องการสูงเนื่องจากมีราคาไม่แพงมากนัก ดังนั้นการส่งเสริมให้มีการเลี้ยงปลากะพงแดงเป็นการแก้ปัญหาคาดแคลนสัตว์น้ำได้อีกทางหนึ่ง (ถาณิชทร สิงหะไกรวรรณ, 2539) จึงมีการศึกษาเพาะเลี้ยงและผลิตพันธุ์ปลากะพงแดงในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2525 การเพาะเลี้ยงในระยะแรกส่วนใหญ่ใช้อาหารจากธรรมชาติในการอนุบาลปลากะพงแดงวัยรุ่น ทำให้มีข้อมูลในด้านโภชนศาสตร์น้อยมากรวมทั้งผลผลิตปลาไม่ดีเท่าที่ควร นอกจากนี้การใช้อาหารสดจากธรรมชาติทำให้เกิดปัญหาการจัดหาอาหารมาเลี้ยงลูกปลาได้ไม่สม่ำเสมอ เน่าเสียง่ายหรือขาดแคลนอาหารเหล่านั้น

การทำอาหารสำเร็จรูปในการอนุบาลปลากะพงแดงวัยรุ่นมีแหล่งโปรตีนที่สำคัญคือ ปลาป่น แต่มีราคาสูงทำให้ต้นทุนการผลิตอาหารค่อนข้างสูง จึงควรนำกากถั่วเหลือง (soybean meal) และกลูเตนจากข้าวโพด (corn gluten meal) ซึ่งเป็นวัตถุดิบอาหารที่ผลิตได้ภายในประเทศมาใช้ทดแทนปลาป่นในอาหารสำเร็จรูปสำหรับอนุบาลปลากะพงแดงวัยรุ่น

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหาระดับโปรตีนต่อไขมันที่เหมาะสมต่อการเติบโตของปลากะพงแดงวัยรุ่นและระดับการทดแทนโปรตีนจากปลาป่นด้วยโปรตีนจากกากถั่วเหลืองและกลูเตนจากข้าวโพดที่ทำให้ปลากะพงแดงวัยรุ่นมีการเติบโตสูงสุด

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและคุณค่าทางอาหารของอาหารสำเร็จรูปชนิดแห้ง ในการใช้โปรตีนจากกากถั่วเหลืองและกลูเตนจากข้าวโพดทดแทนโปรตีนจากปลาป่นในการอนุบาลปลากะพงแดงวัยรุ่น

ประโยชน์จากการวิจัย

สามารถนำแหล่งโปรตีนจากพืชที่มีปริมาณมากและราคาถูกมาใช้ทดแทนแหล่งโปรตีนจากสัตว์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณค่าทางอาหารที่เหมาะสมของการเพาะเลี้ยงปลากะพงแดงให้มีประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตต่อไป